

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ผลกระทบทางสังคมและสิ่งแวดล้อมจากอาชีพไม้ซุงลื้อม
ในพื้นที่ตำบลชะอม อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ผู้เขียน

นางนารีรัตน์ ดุริยโสภณ

ปริญญา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม)

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา วัฒนภิญโญ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพัฒนาการของการประกอบอาชีพไม้ซุงลื้อม ศึกษาผลกระทบและเชิงลบทางสังคมและสิ่งแวดล้อมจากการประกอบอาชีพไม้ซุงลื้อม และศึกษาแนวทางหรือมาตรการในการลดผลกระทบเชิงลบด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมจากกระบวนการประกอบอาชีพไม้ซุงลื้อม ของตำบลชะอม อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี โดยทำการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ และสังเกตการณ์กลุ่มผู้ประกอบอาชีพไม้ซุงลื้อม จากนั้นนำข้อมูลที่ได้นำมาสรุปเป็นข้อๆ จัดเป็นหมวดหมู่ที่สอดคล้องกัน ของพัฒนาการของการประกอบอาชีพไม้ซุงลื้อม กระบวนการ วิธีการ และขั้นตอนการทำไม้ซุงลื้อม นอกจากนี้ได้เก็บข้อมูลจากการใช้แบบสอบถาม โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้กลุ่มประชากรตัวอย่าง จำนวน 310 คน ประกอบด้วย ผู้ประกอบอาชีพไม้ซุงลื้อม เป็นอาชีพหลัก และผู้ที่มิได้ประกอบอาชีพไม้ซุงลื้อม ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่มีการประกอบกิจการไม้ซุงลื้อม แผงขายไม้ซุงลื้อม ของตำบลชะอม จำนวน 7 หมู่บ้าน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว โดยใช้ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ผลการศึกษา สรุปได้ดังนี้

ตำบลชะอมมีพัฒนาการของการประกอบอาชีพไม้ซุงลื้อมเป็น 3 ช่วง สามารถนำมาแบ่งตามสภาพสังคมได้ดังนี้ช่วงเริ่มต้นอาชีพไม้ลื้อม อาชีพหลักของคนในชุมชนยังคงเป็นอาชีพเกษตรกรรม-

พืชเศรษฐกิจ เน้นการปลูกอ้อย และมันสำปะหลัง ต่อมาเริ่มทำอาชีพไม้ล้อมร่วมกับพืชเศรษฐกิจ ต่อมาเมื่อไม้ชุดล้อมได้รับความนิยมจากกิจการบ้านจัดสรร และรีสอร์ท ชาวบ้านได้จัดตั้งสวนป่าขึ้น จนปัจจุบันตำบลชะอมได้มีการยึดอาชีพไม้ล้อมเป็นอาชีพหลัก

กระบวนการทำไม้ชุดล้อม ส่วนมากมีเพาะพันธุ์ไม้ชุดล้อมเอง แยกได้ 2 วิธี คือการเพาะเมล็ด และการใช้กิ่งปักชำ เป็นส่วนน้อยที่หาจากป่าบริเวณหัวไร่ปลายนา การชุดล้อมต้นไม้ มี 2 วิธี ด้วยกัน คือวิธีการชุดยก (ชุดคืบ) และการชุดหมัก (ชุดเดือน) การขนส่งทั้งการใช้แรงงานคน และเครื่องจักรกล การจัดทำหน่วยมีพื้นที่จัดจำหน่ายบริเวณ 2 ข้างทาง ถนนชะอม-บึงไม้

ผลเชิงบวกและเชิงลบทางสังคมและสิ่งแวดล้อม จากกระบวนการประกอบอาชีพไม้ชุดล้อม ในตำบลชะอม อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ผลเชิงบวกทางสังคมและสิ่งแวดล้อม ด้านสภาพเศรษฐกิจ จากการเปลี่ยนแปลงจากการปลูกพืชไร่เป็นไม้ชุดล้อม มีผลกระทบน้อยมาก ด้านทรัพยากรป่าไม้ แหล่งอาหารของชาวบ้าน มีผลกระทบน้อย ส่วนผลเชิงลบทางสังคมและสิ่งแวดล้อม ความหลากหลายทางชีวภาพ การย้ายออกของพืชท้องถิ่น ทรัพยากรดิน และทรัพยากรน้ำ และด้านสาธารณสุขและความปลอดภัย มีผลกระทบสูง

แนวทางหรือมาตรการลดผลกระทบเชิงลบทางสังคมและสิ่งแวดล้อม จากกระบวนการประกอบอาชีพไม้ชุดล้อม ที่มีผลต่อสังคมจากกระบวนการของการประกอบอาชีพไม้ชุดล้อม จากแนวคิดและทฤษฎี สามารถหาแนวทางหรือมาตรการในการลดผลกระทบด้านสังคม คือการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการทำงานกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งที่เป็นหน่วยงาน/องค์กรที่ดำรงอยู่ในชุมชน และนอกชุมชน โดยไม่แยกว่าจะเป็นหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชน ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เป็นบุคคลหลักในการบริหารจัดการ ตลอดจนสนับสนุนงบประมาณในการบริหารจัดการ ร่วมกับภาครัฐ และมีการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำ และจัดตรวจสอบสุขภาพประจำปีของคนในชุมชน ส่วนด้านสิ่งแวดล้อม คือสำรวจสภาพแวดล้อมและความเป็นไปของชุมชน ด้วยกระบวนการศึกษาวิจัยชุมชนแบบเข้มข้น โดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ให้ผู้นำชุมชนเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง และเป็นแบบอย่างในการเสริมสร้างการเรียนรู้ และการจัดการอย่างยั่งยืนให้กับคนในชุมชน และนำอาทุนชุมชนมาใช้ในการพัฒนาชุมชนหรือการจัดการทรัพยากร โดยเฉพาะทุนทางองค์กรชุมชน ทุนทางภูมิปัญญาของชาวบ้าน สามารถนำมาใช้ในการจัดการทรัพยากรได้ทั้งสิ้น อาจจัดจัดตั้งขึ้นในรูปแบบของกองทุน

Thesis Title Social Impact and Environmental of Wooden Digging
Around Plantation Chaom Subdistrict, Kaeng Khoi
District, Saraburi Province

Author Mrs. Nareerat Djurholm

Degree Master of Arts (Man and Environment Management)

Advisor Assistant Professor Dr. Ajchara Wattanapinyo

ABSTRACT

This research was aimed to study the development of Root Ball. Positive and negative on social and occupational environment, and guidelines or measures to reduce the negative social and environmental impacts of Root Ball of Chaom sub-district, Kangkoy district Saraburi province. Data samples were collected from interview and observe customer. Then the data were summary and organized into categories consistent of development processes, methods and procedures of the occupation. Also collected data from the questionnaires were sampling in 95 percent. Found 310 population sample include the main occupations and non-occupations were 7 villages. The results data were using frequency statistics analyzed, percentage, average ($\bar{x}$), Standard deviation (S.D.), and One-Way ANOVA in 95 percent.

The study result that :

Chaom sub-district have the development of occupational the third period into social conditions. Early the main occupation of the community are still engaged in agriculture. Soon will focus on cultivation of sugar cane and cassava. Later started a Root Ball with economic crops, and

when Root Ball were popular with locals and resort set up plantations. Until now, there has been the main occupation career.

Process of Root Ball were starting cultivation have two separate, from the seedling culture and stem cuttings. There are two methods of extraction Root Ball dug up were digging and fermentation.

The positive and negative social and environmental of the Root Ball of Chaom sub-district Chaom district Saraburee province. Impact on society. Found that the economic impact of the transition from agriculture to Root Ball, the conditions of transport. Values, traditions and local culture, religious beliefs and cooperation all of the positive impact. The environmental impact. The impact of forest trees and vegetation were rare. And source of food for the villagers. Have a positive impact. The soil and water resources such as surface water or groundwater are affected negatively.

Measures to reduce the negative social and environmental impacts from Root Ball. What should be the first to manage the effects that may occur. The public sector or the private sector should be encouraged activities continue to abide by the local customs and activities to meet the needs of the community into the mainstream. The next sequence are the part affected were individuals and budget in management. The measures to reduce the impact on the environment should be technical training are arranged for plant and propagation of rare trees and how to dig to sustainable forest management in the community. The second are restore the forest, annual reforestation, established a youth group environment and fund plant indigenous.